

i det Mindste paa ganske faa Punkter nær, som det ærede Medlem ikke har berørt og som ikke synes at have Interesse for ham — netop sammen med, hvad man paatænker at gjøre i Norge. Det er ikke min Tanke at ville gaa mindre vidt, end der er foreslaaet i Norge, men det er netop min Tanke, at man her skulde gjøre noget Lignende. Der er enkelte Punkter, hvori jeg har en noget anden Opfattelse af Sagen, men det er ikke Punkter, der kunne betegnes paa den Maade, at jeg skulde ville gaa mindre vidt, men snarere Punkter, hvor jeg vil gaa videre, end man gaar i Norge. Det er navnlig det Punkt, at, medens man ikke i det der forelagte Udkast vil erkjende Husfruen for myndig, naar der ikke er fuldstændig Særeie, men blot Særeie i Henseende til enkelte Ting, mener jeg, at man godt kan erkjende Husfruen for myndig ogsaa i disse Tilfælde; det er egentlig den eneste Forskjel, men ellers gaa mine Tanker i samme Retning som det norske Udkast. Dette anviser ingen Vej til at realisere den ærede sidste Talers Tanke, som ganske vist viser, at han meget godt ser det svage Punkt ved hele den bestaaende Ordning af dette Forhold, nemlig Spørgsmaalet om Indskrænkning i Mandens Dispositionsret over Boet. Dette har man i Norge ikke tænkt sig ordnet paa anden Maade end hidtil, altsaa saaledes, at særegne Forbehold i den Henseende maa tages ved Egtetpagten; men dette — bemærkede jo det ærede Medlem — var ikke nok, idet der er mange Tilfælde, hvor Egtetpagter ikke blive sluttede, og hvor der dog er Grund til at værge sig imod Misbrug af Mandens Eneraadighed. Foreløbig skal jeg hertil blot bemærke, at dette er et meget vanskeligt Punkt, og jeg gjentager, hvad jeg før sagde, at endnu har jeg ikke set nogen praktisk Udgivning, nogen gjældende Lov eller noget udrarbejdet Forslag til en Lov, hvor man er fremkommet med noget brugeligt Forslag til en Ændring i den Henseende. Jeg skal nemlig gjøre opmærksom paa, at det dog vistnok ved nærmere Overveielse vil findes, at en meget stor Del — jeg skal ikke her tale om, hvorvidt det er et Flertal eller ikke, thi ved Spørgsmaal af denne Art er det overmaade vanskeligt at tale om, hvad Flertallet eller Mindretallet vil, man ser ikke saaledes Folks Mening om den Slags Ting —, men jeg skal blot bemærke, at der dog er faare Mange, som paa ingen Maade ville være enige med det ærede Medlem i, at det vil være hensigtsmæssigt at faae den Regel staaet fast, at Manden og Konen skulle være enige om Dispositionen over Fælesboet; thi det ærede Medlem tænker kun paa store Ting, for Exempel naar der er Tale om at sælge faste Eiendomme og Sligt; i saadanne Tilfælde kan der muligvis være Noget i denne Sætning; men at gennemføre den i dens Almindelighed, kan dog ikke gaa an, thi det vilde ødelægge Handel og Wandel og Omsætningslivet aldeles. Man kan ikke have sin Kone staaende ved Siden af sig

paa sit Kontor og spørge hende, om man maa underskrive en Brev eller give en Kunde Kredit, og man kan heller ikke, naar man sælger Kreaturer, have hende ved Siden, for at hun kan sige, om hun er enig eller uenig i at sælge til denne eller hin Pris. Det vil blive yderst vanskeligt for det ærede Medlem at træffe Grændsen imellem, naar Konens Samtykke bør fordres og naar ikke. Om det just er heldigt at drage Grændsen saaledes, at hun skal være med til at dømme om, hvorvidt der skal disponeres over en fast Eiendom eller ikke, veed jeg ikke; jeg skal kun gjøre opmærksom paa, at jeg ikke har erklæret mig for en absolut Sjænde af Tanken, men at jeg kun har sagt, at jeg tvivler paa; at der kan paavises nogen hensigtsmæssig Regel i den Henseende; i alt Fald vil jeg se den formuleret, før jeg udtaler mig herom. Den Tanke, at Manden og Konen skulle være enige om alle Retshandeler, er vel fremsat theoretisk og forsvaret, f. Ex. paa det sidste nordiske Juristmøde i Stockholm, hvor en Mand i et Thema til Forhandling havde foreslaaet dette, men den Mening vandt ikke synderlig Anklang og blev saastærkt kritiseret, at de Fleste vistnok sit Indtryk af, at denne Ordning kunde ikke godt lade sig gennemføre. — Jeg skal med Hensyn til en anden Ting, som oftere er vendt tilbage her, bemærke, at naar man siger, at i de gode Egtetstaber behøves Intet, og at der gjør det lige meget, hvorledes Loven er, saa er dette ikke Tilfældet; deri tager man fejl. Sagen er nemlig den, at Formueforholdet mellem Egtetfællerne virker i mange Henseender tilbage paa Andres Ret, hvorfor det, selv om Egtetstabet er nok saa lykkeligt, ikke er ligegyldigt, hvorledes Lovordningen er. Formueforholdet mellem Egtetfæller virker ikke blot, saalænge Egtetstabet bestaar, men ogsaa paa mange Maader bagefter; for blot at nævne en enkelt Ting, indvirker det paa Arveforholdet, naar den ene Egtetfælle dør. Derfor der er Særeie, følger deraf, at hvad der er Særeie for den afsvøde Egtetfælle, gaar til dennes Arvinger, og at der ikke er Tale om at dele lige — hvad der ellers er den almindelige Regel —, saaledes at Manden tager Halvdelen og Konens Arvinger Halvdelen eller omvendt. Er der intet Formuefællesskab, medfører dette altsaa, at der skal arves efter den Afsvøde paa en anden Maade, end naar der er Formuefællesskab. Jeg har blot villet bemærke dette, for i Tide at gjøre opmærksom paa, at det hele Spørgsmaal om, hvorledes Formueforholdet bør være ordnet mellem begge Parter, virker ind paa mange andre Omraader, og derfor maa der være en fast Lovordning af disse Forhold uden Hensyn til hvorledes Egtetstabet ellers falder ud. — Der er endnu kun et enkelt Punkt —, som forresten ikke staar i Forbindelse med denne Sag —, som jeg vil sige et Par Ord om, nu da jeg har faaet Ordet, og det er, at den ærede sidste Taler (Th. Nielsen) ikke kan være berettiget til at be-